

ที่ ศป ๐๐๓๒/ ๘๑

ศาลปกครอง

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) และบันทึกหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๓. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่..) พ.ศ. จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๔. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่..) พ.ศ. จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๕. รายการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๖. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๗. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๘. แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลาของกฎหมาย จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยศาลปกครองขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) รวมทั้งมีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านกระบวนการยุติธรรม และยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) กำกับกับการบริหารราชการของศาลปกครองได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ที่มา

๑.๑ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนปฏิรูปประเทศ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ โดยแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗ ระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม ในวิถึปฏิบัติ (กิจกรรม) ข้อ ๒ กำหนดให้ศาลปกครองจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม

๑.๒ คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง ในการประชุมครั้งที่ ๕๓-๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ศาลปกครอง ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลาง และจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้ (๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐนั้น และ (๕) วิธีการอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเหมาะสม โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) เว็บไซต์ของศาลปกครอง (<http://www.admincourt.go.th>) เป็นเวลา ๑๕ วัน ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ และได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานราชการเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเวลา ๒๔ วัน ระหว่างวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) เป็นกฎหมายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสอดคล้องตามสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกำหนดให้สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และมีกระบวนการยุติธรรมเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม และยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในการรักษาความมั่นคง และผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗ ระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดให้มีวิธีพิจารณาคดีด้านสิ่งแวดล้อม โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณาคดีปกครองให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณา คดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกฎหมายดังกล่าวจะเป็นประโยชน์และเป็นกลไกหนึ่งที่จะส่งผลต่อการขับเคลื่อนประเทศให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

๔. สำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) มีหลักการเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ประกอบกับยังเป็นการปรับปรุงการดำเนิน

กระบวนการพิจารณาคดีปกครองบางประการเพื่อเป็นประโยชน์แก่ทั้งคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเป็นการแก้ปัญหาทางปฏิบัติในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองที่ปรากฏขึ้นในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม” (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขในการฟ้องคดีกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๓) เพิ่มเติมเงื่อนไขในการฟ้องคดีกรณีผู้มีสิทธิฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (ร่าง มาตรา ๕ เพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑) (๔) เพิ่มเติมการฟ้องคดีแบบกลุ่ม (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มเติมมาตรา ๔๕ วรรคสี่)

(๕) เพิ่มเติมอำนาจให้ศาลปกครองกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยต้องคำนึงถึงหลักการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงความเสียหายอย่างร้ายแรงที่จะเกิดแก่ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมหรือแก่สุขภาพอนามัยของประชาชนประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มเติม มาตรา ๖๖ วรรคสาม)

(๖) เพิ่มเติมให้คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลผูกพันบุคคลภายนอกซึ่งมีผลประโยชน์ร่วมกันในเหตุแห่งการฟ้องคดีหรือหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเติมมาตรา ๗๑ วรรคสอง)

(๗) เพิ่มเติมให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้บุคคลใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มเติมมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๖))

(๘) เพิ่มเติมการกำหนดค่าบังคับของศาลปกครองในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้ศาลปกครองคำนึงถึงหลักการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงความเสียหายอย่างร้ายแรงที่จะเกิดแก่ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือแก่สุขภาพอนามัยของประชาชนประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒ วรรคสอง)

(๙) เพิ่มเติมอำนาจให้ศาลปกครองในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้มีอำนาจกำหนดค่าบังคับในคำพิพากษาเกินกว่าหรือแตกต่างจากคำขอของผู้ฟ้องคดีได้มีอำนาจกำหนดในคำพิพากษาถึงการสงวนไว้ซึ่งสิทธิ ที่จะแก้ไขค่าบังคับในคำพิพากษานั้นอีกภายในระยะเวลาที่ศาลปกครองกำหนด มีอำนาจกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ และมีอำนาจออกคำสั่งให้คู่กรณีดำเนินการกำจัดมลพิษภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๑ เพิ่มเติมมาตรา ๗๒/๒ มาตรา ๗๒/๓ มาตรา ๗๒/๔ และร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มเติมมาตรา ๗๕/๕)

(๑๐) ให้การออกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๑๑) ให้มีการจัดตั้งสำนักพัฒนาระบบคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมขึ้นในสำนักงานศาลปกครอง (ร่างมาตรา ๑๔)

(๑๒) ให้บทบัญญัติเกี่ยวกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๕)

๕. ข้อเสนอ

ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอรัฐสภาพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญชัย แสงศักดิ์)

ประธานศาลปกครองสูงสุด

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๐๙๑๘

โทรสาร ๐ ๒๑๐๕ ๕๕๖๗